

AKTUELNO: Svetski dan kontracepcije 26.septembar 2024.god.

26.09.2024

Svetski

dan kontracepcije se obeležava svake godine 26. septembra. Kampanja je pokrenuta 2007. godine na globalnom nivou, sa ciljem da se istakne važnost upotrebe različitih metoda kontracepcije i odgovornog seksualnog ponašanja tako da se moguži svim seksualno aktivnim osobama, posebno mladima, informisani izbor o njihovom seksualnom i reproduktivnom zdravlju. Ovu kampanju podržava koalicija međunarodnih nevladinih organizacija, vladinih organizacija i stručnih udruženja koja se bave seksualnim i reproduktivnim zdravljem. Univerzalni pristup uslugama koje se odnose na seksualnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu uključujući planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integraciju reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe, prepoznati su u Agendi održivog razvoja kroz ciljeve vezane za zdravje (cilj 3) i ciljeve vezane za rodnu ravnopravnost (cilj 5).

Â

Planiranje

porodice omogužava pojedincima i parovima da planiraju i ostvare željeni broj dece, da planiraju vreme njihovog rađanja i razmak između porođaja. Planiranje porodice je, takođe, pitanje seksualnih i reproduktivnih prava.

Svetska

zdravstvena organizacija se zalaže za promociju planiranja porodice i kontracepcije kreiranjem smernica zasnovanih na dokazima o bezbednosti i pružanju usluga kontracepcije i obezbeđivanju ljudskih prava u programima kontracepcije.

Savremene

metode kontracepcije obuhvataju: kombinovanu hormonsku kontracepciju (u vidu tableta, flastera, vaginalnog prstena i depo injekcija), progestagensku hormonsku kontracepciju (u vidu tableta, vaginalnog prstena, depo injekcija i implanata), intrauterinu kontracepciju (u vidu intrauterinih uložaka sa bakrom i intrauterinih sistema sa levonorgestrelom), barijernu kontracepciju (u vidu muških i ženskih kondoma, dijafragmi i cervicalnih kapa), spermicide, voljnu sterilizaciju žene i muškarca i hitnu kontracepciju.

Tradicionalni

metodi kontracepcije jesu: apstinencija, metodi zasnovani na određivanju perioda tzv. plodnih dana (na osnovu merenja bazalne temperature, kalendarja menstruacije ili karakteristika cervicalne sluzi), metod prekinutog snošenja (coitusinterruptus) i metod laktacione amenoreje.

U

Republici Srbiji pretežno se primenjuju tradicionalne metode kontracepcije, a zbog njihove nedovoljne efikasnosti veća su suočavanja sa neželjenom trudnošćom i pribegavanje indukovanim abortusu.

U

literaturi se kao najčešći razlozi za nekoristenje savremenih metoda kontracepcije navode zabrinutost zbog neželjenih efekata i zablude o dugoročnim

efektima naplodnost. Nekim Ä¾enama moÅ¾e biti zabranjeno da koriste kontracepciju od strane muÅ¾a, partnera ili rodbine, neke mogu da se oseÄ‡aju stigmatizovano zbog toga Ä¾to Ä¾ele da koriste kontracepciju, a neke ne znaju za kontracepciju, ne mogu da joj pristupe ili ne mogu da je priuÄ‡te.

U Republici Srbiji, 26. septembar â€“ Svetski dan kontracepcije obeleÄ¾iÄ‡e se organizovanjem razliÄ•itih edukativno-promotivnih aktivnosti sa ciljem promocije znaÄ•aja oÄ•uvanja seksualnog i reproduktivnog zdravlja i moguÄ‡nosti koriÅ¡tenja dostupnih savremenih metoda kontracepcije.

Â

ViÅ¡e informacija na: <https://www.who.int/reproductivehealth/en/>

Â

Â